

byly vydány právě našimi bibliofily a slouží ke cti jim, jako knižnímu dekoratérovi svému, Preissigovi. Vydání to jest zároveň definitivní vydání posavadního básnického díla Bezručova; přináší nejen nová čísla, neobsažená ve Slezském čísle Času, dnes ostatně rozebraném, nýbrž odchyluje se místy i ve známých básních textem od vydání ve sbírečce Slezské číslo. Nedávno dostalo se poesii Bezručově oddaného vykladače kritického v p. V. Martínkovi, který napsal o něm do Ložákových spisků úvahu, jež stojí velmi patrně nad běžným průměrem těchto sešitků. Práce p. Martínkova není sice prací vynikajícího kritika — k tomu schází jí kritická kultura i kritický talent —, význam její jest spíše novinářský než literární, ale svědomitost její jest nenovinářská nebo nadnovinářská.

Alegorickou čili jinotajnou kritiku

pěstuje v poslední době p. V. Mrštík v Moravskoslezské revui. Dnes se smějeme prostoduchým kritikům, kteří vkládali do Máje nebo Jana Marii Plojgara běh a osudy národa českého —, ale to není nic proti tomu, jak pojímá žák ruských realistů Šlejharovu Lípu. Tato Lípa není obyčejná lípa, nýbrž symbol — Slovanstva. A mladý Stuchlík není mladým Stuchlíkem, Kučera není Kučerou. Nikoliv, čtenáři: Kučera jest jediné ušlechtilý a jediné pravověrný, pietní a básnický Vilém Mrštík a mladý Stuchlík, to je Hilbert, ale mohl by to být po případě i Masaryk, Herben, Machar nebo i já nebo kterýkoli jiný odpůrce V. Mrštíkův. Na všechny tyto lidi a věci myslil prý p. Šlejhar, když psal svou Lípu: vložil do ní jinotajně všechny děje a osudy moedrní Čechie a předpověděl její pád a hanbu. Takovouto methodou vykládali sice staří theologové Šalomounovu Píseň písní — viděli v ní spojení ženicha Ježíše Krista s milenkou Církví — a jiné básně Starého Zákona, ale že dnes může přijít člověk, který pokládá snad sám sebe za básníka a jest za něho pokládán i jinými, a hledět *takto* na dílo literární, to zdálo by se nemožné, kdyby se to nečetlo černě na bílém.

Mussetiana

Revue de Paris z 1. února uveřejňuje několik zlomků Mussetova románu *Le poète déchu*. Román tento byl ohlášen r. 1839 v *Revue des deux mondes*, ale nikdy nevyšel ani zde, ani kde jinde. Paul de Musset tvrdil v životopise svého bratra, že Alfred zničil všecko z této práce, co zde nepodává, ale tyto listy mu patrně unikly. Trosek těchto dostalo se od někdejší hospodyně Mussetovy básníkovi Coppéovi, z jehož pozůstalosti otiskuje je *Revue de Paris*. Charakteristické pro Musseta jest, jak soudí o literárních mravech tehdejšího mladého romantismu. „Po sporu o myšlenky následoval spor o slova. Diskutovalo se nejprve o knihách, pak o jednotlivých stranách, pak o větách, epithetech, cesurách, čárkách. Sofismata kasuisty bohosloveckého nejsou zbytečnější a perversnější než komentáře, které se tehdy psaly. Tvářil jsem se, jako bych se podroboval těmto pošetlostem.“

Začal jsem hrát se slovy, počal jsem stavět na hlavu tyto symboly, které podávají všecko: vášně, bytosti, věci. Michal jsem je vespolek jako lenivý student kameny dominové na kavárním stolku.“ — Nákladem *Mercure de France* vydal Léon Séché zajímavý svazček milostných listů Alfreda de Musset slečně *Aimée d'Alton*. Aimée d'Alton byla, jak ji líčí vydavatel v úvodě, duchaplná mladá dívka, krásná, plavá a bílá jako lilie. Básník i Aimée bývali společně hosty salonu pí Joubertové a stýkali se netuše, že by se mohli milovati. Několik rozmarných veršů, které pro ni napsal básník, okouzlo dívku a stalo se podnětem korespondence i lásky, která trvala dva roky. Po dvou letech opustil ji Musset pro Rachelku; milenci rozešli se klidně, neboť Aimée shledávala zcela přirozeným, že básník dal před ní přednost herečce; milovala však básníka až do smrti. V padesátém roce provdala se za bratra Mussetova Paula, jemuž bylo tehdy 57 let. Listy líší se svým celkovým rázem velmi od listů, které psal Musset George Sandové; zde tón klidný, usměvavý, pokojný a často žertovný, kdežto listy George Sandové jsou zmítány vášní, utrpením a zoufalstvím. Kromě řady drobnějších básní inspirovala Aimée Musseta k básni „Le fils du Titien“, kterou otiskuje také Séché v tomto svazku.

O zemřelém spisovateli francouzském Charles Louis Philippovi,

o němž jsme přinesli článek v 6. sešitě, píše velmi výstižně Eugène Montfort v *Les marges*. Podává tam tuto charakteristiku tohoto předčasně zemřelého nevšedního básníka všední tragiky životní: „Léon Bloy řekl o Philippovi, že má genia. A nepřeháněl. Případ tohoto spisovatele jest snad jedinečný. Jeho otec byl dřevěnkář, jeho děd žebrák. Byl samouk. Nenaučil se ničemu. Všecko vynalezl, všecko uhlád. ‚Myslím,‘ napsal kdesi, ‚že není třeba spisovateli vzdělání. Vidím jej jako divocha, jako barbara. Jest třeba, aby měl vkus divochův.‘ A věru Philippe, neměl-li vkus divochův, neboť měl velmi jemný a velmi ušlechtilý smysl pro umění, měl jeho vyvíčené smysly a instinkt. Tímto instinktem objevoval existenci věcí, které jsou nám ukryty. Pronikal hned naponejprv k jádru, k ústřednímu bodu bytostí. Postřehoval ihned jejich podstatné životní příčiny. Byl nekonečně pronikavý. Ztrácíme všichni spisovatele, jehož nikdo nedovede uvést v zapomenutí, ale ti, kdož jej znali, ztrácejí v něm nadto přítele velmi vzácného, neboť chápal všechny city a dovedl vmysliti se do číkoli situace se snadností, která uváděla v úžas.“

O literatuře a erotice

rozepsal se v úvodním článku 12. sešitu *Das literarische Echo Kurt Walter Goldschmidt* s úctyhodnou opravdovostí a neobjácností. Čtou se tu mimo jiné tyto pozoruhodné věty: „Již ta okolnost, že vůbec erotika ve svém nejužším smyslu a objemu v poslední době tak nesmírně přerůstá všechny jiné vyšší a duchovější motivy, jest rys, který by měl naladovat k přemýšlení. Literatura není zde jistě pro mladé dívky a prudní a nasládlá šablona rodinných listů nemůže být cílem životní opravdovosti umělecky tvořící. Ale není to zneužívání této svobody, avan-